

دستور جلسه شماره (۱)

عنوان: بررسی شاخص‌های تعدیل سه‌ماهه سوم و چهارم سال ۱۴۰۰ موضوع بخشنامه شماره ۱۴۰۱/۱۹۰۰۹ به تاریخ ۱۴۰۱/۴/۲۲ سازمان برنامه و بودجه و پیشنهاد تسریع در ابلاغ شاخص‌های تعدیل سه‌ماهه اول ۱۴۰۱

مرجع طرح موضوع: شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۱/۰۵/۱۸

تعداد صفحات دستور جلسه: ۳ صفحه

شرح موضوع:

تعدیل در عرف پروژه‌های عمرانی که معمولاً قرارداد بر مبنای قیمت‌های فهرست بها مختص زمان قرارداد تنظیم می‌شود، به معنای متناسب کردن قیمت‌های زمان قرارداد در مدت اجرا با شرایط روز است. شاخص نیز عددی است که متوسط تغییرات قیمت هر دوره را نسبت به دوره پایه نشان می‌دهد و متناسب کردن قیمت‌های قرارداد در مدت اجرا با شرایط روز، با استفاده از شاخص تعدیل آحاد بها انجام می‌شود.

این شاخص‌ها در دوره‌های سه‌ماهه توسط سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام می‌گردند.

قیمت‌های اعلام شده توسط این سازمان با استفاده از میانگین قیمت‌های مصالح، دستمزد نیروی انسانی، هزینه ابزار، ماشین آلات و حمل و نقل در آن دوره تعیین می‌شود.

مقوله ابلاغ شاخص‌های تعدیل یکی از مهمترین مسایل در حوزه پیمانکاری صنعت احداث کشور است و در طول انجام قراردادها، پیمانکاران همواره توجه خاصی به این موضوع دارند و عملکردشان در طول سال به شدت تحت تاثیر اعلام این شاخص‌ها قرار می‌گیرد.

شاخص‌های تعدیل سه‌ماهه سوم و چهارم سال ۱۴۰۰ طی ابلاغیه شماره ۱۴۰۱/۱۹۰۰۹ به تاریخ ۱۴۰۱/۴/۲۲ ابلاغ گردید. با ابلاغ این شاخص‌ها، عمده اعتراض شرکت‌های پیمانکاری معطوف به پایین بودن درصد شاخص‌های ابلاغی و عدم تطابق آن با شرایط اقتصادی و افزایش قیمت‌های حادث شده در شش‌ماهه دوم سال گذشته بوده است که مهم ترین مشکلات و ایرادات آنان در ارتباط با این بخشنامه به شرح ذیل اعلام شده است:

۱- عملاً تجربه ادوار گذشته نشان داده است که هیچ وقت شاخص‌های تعدیل متناسب با میزان تورم واقعی کشور نبوده است و کمتر از مقدار واقعی است که موجب زیان و ضعف مالی پیمانکاران می‌گردد.

۲- شاخص کل کالاها و خدمات مصرفی خانوار کشور منتشر شده توسط مرکز آمار در سه‌ماهه‌های سوم و چهارم سال ۱۴۰۰ به ترتیب ۱۰ و ۱۷ درصد نسبت به سه‌ماهه دوم سال، رشد نشان می‌دهد که در مقایسه با شاخص کلی رشته‌های مختلف سه‌ماهه سوم و چهارم اختلاف معنی‌داری دارد که قابل تامل است. برای نمونه در رشته ابنیه، رشد این شاخص برای سه‌ماهه سوم و چهارم به ترتیب ۰٫۲- و ۰٫۸- درصد، رشته راه و باند ۰٫۴ و ۳٫۱، آبیاری و زهکشی ۰٫۷ و ۳٫۳ و سدسازی ۰٫۴ و ۳٫۶ درصد اعلام شده است.

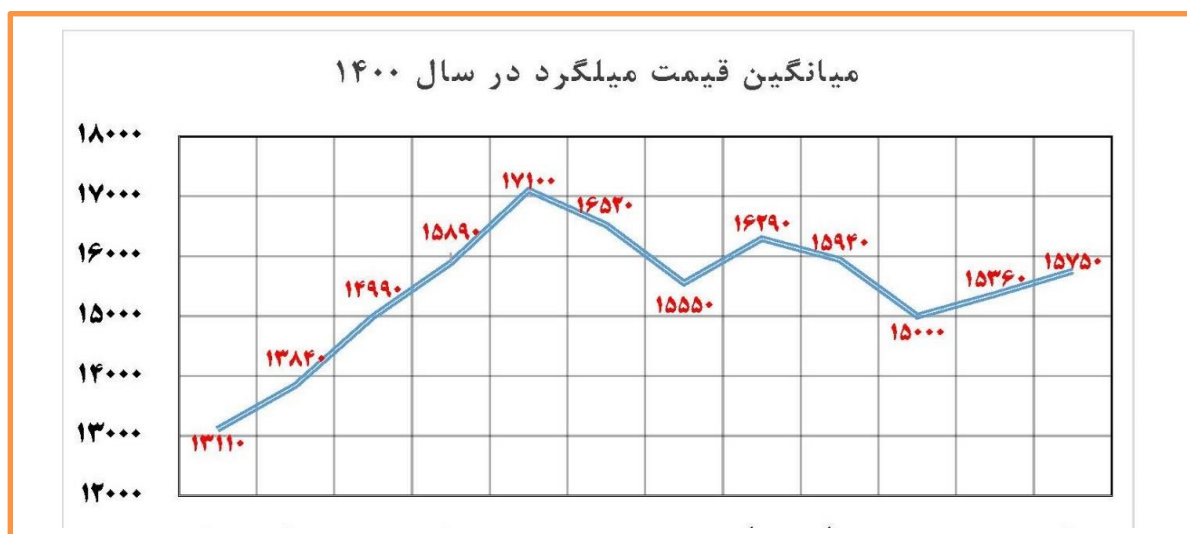
۳- بر اساس شاخص کل بهای کالا و خدمات مصرفی که سالانه توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران محاسبه می‌شود، رشد شاخص مذکور در سال ۱۳۹۹ نسبت به ۱۳۹۸ حدود ۴۷ درصد و سال ۱۴۰۰ به سال ۱۳۹۹ حدود ۴۶ درصد (تقریباً مشابه سال پیش از آن) است. لیکن نرخ رشد شاخص‌های تعدیل اعلامی سال ۱۴۰۰ به سال ۱۳۹۹ کمتر از نصف رشد سال ۱۳۹۹ بوده که به نظر می‌رسد با نرخ تورم در آن سال همخوانی ندارد.

۴- بر اساس اطلاعات اخذ شده از دستمزدهای پرداختی در نیمه دوم سال ۱۴۰۰، به دلیل افزایش قیمت‌ها، نرخ عوامل ارسالی از سوی تشکلهای سازمان برنامه رشد دستمزد نیروی انسانی را حدود ۸ درصد اعلام نشان داده است که در مقایسه با شاخص‌های اعلامی برای نمونه فصول اول، دوم و بیست و نهم فهرست‌بهای ابنیه که ضرایب تعدیل برای سه‌ماه سوم و چهارم به ترتیب (۰٫۰۴ و ۰٫۱۹)، (۱٫۰۱ و ۲٫۲۴) و (۰٫۲۲ و ۰٫۷۳) درصد و برای فهارس بهای راه و باند برای همان فصول به ترتیب (۰٫۵ و ۲٫۱)، (۰٫۶ و ۲٫۴) و (۰٫۲ و ۰٫۷) درصد و برای فهرست بهای آبیاری و زهکشی برای همان

فصول به ترتیب (۰,۴ و ۱,۹)، (۰,۲ و ۱) و (۰,۷ و ۰,۲) درصد اعلام شده است که نشان می‌دهد سازمان برنامه در شش ماه دوم سال قائل به افزایش در نرخ عوامل از جمله دستمزدها نبوده است یا رشد را بسیار ناچیز محسوب نموده که به نظر می‌رسد با توجه به شرایط واقعی بسیار سخت‌گیرانه لحاظ شده است.

۵- در خصوص رشد نرخ میلگرد شایان ذکر است براساس بررسی میانگین قیمت میلگرد در سال ۱۴۰۰ (نمودار زیر) مشخص است که در شش ماهه دوم سال نرخ رشد میلگرد از سه ماهه اول بالاتر بوده است. همچنین در سه ماهه سوم بویژه ماه‌های آبان و آذر حتی این افزایش بیشتر از تیرماه در سه ماهه دوم سال بوده ولی شاخص تعدیل فصول مربوطه در فهارس بها در مورد هر دو سه ماهه سوم و چهارم منفی است. مستحضرید که درصد شاخص فصول کارهای فولادی با میلگرد در فهارس بها پایه ابنیه، راه باند، سد سازی و آبیاری و زهکشی برای سه ماهه اول، دوم، سوم و چهارم به ترتیب برابر حدود ۵,۱۰، ۳,۱۶، ۲ و ۳- درصد می‌باشد که باتوجه به توضیحات فوق مشخص است همخوانی بین رشد شاخص‌ها در سه ماهه‌های سوم و چهارم با قیمت واقعی میلگرد رعایت نشده و درصد شاخص اعلامی در این سه ماهه‌ها با ابهام روبرو است.

۶- در خصوص رشد نرخ سیمان اساساً خرید سیمان از طریق بورس انجام می‌پذیرد اما در برخی از فصول سال به‌ویژه در نیمه دوم سال امکان خرید سیمان از طریق بورس با نرخ پایه بورس امکان‌پذیر نبوده و پیمانکاران ناچار شده‌اند سیمان را با نرخ‌های بالاتری خریداری و برای عدم توقف پروژه مصرف کنند. در صورتیکه علیرغم اشراف سازمان برنامه و دستگاه‌های اجرایی نسبت به این موضوع در شاخص‌های تعدیل نرخ پایه ملاک بوده است که به نظر می‌رسد با عملکرد مثبت پیمانکاران در خصوص فعال نگه‌داشتن کارگاه‌ها و پرداخت‌هایی که داشتند مغایرت دارد و انتظار می‌رفت این مساله در اعلام شاخص‌ها مدنظر قرار گیرد.

۷- در خصوص فهرست‌بهای پایه سال ۱۴۰۱ که مبنای آن سه‌ماهه چهارم سال ۱۴۰۰ است رشدهای لحاظ شده در فهرست‌بها همخوانی با رشد شاخص‌های تعدیل مشابه ندارد. برای نمونه در فهرست‌بهای ابنیه رشد شاخص فهرست‌بهای سال ۱۴۰۰ به ۱۳۹۹ برابر ۴۱,۶ درصد است ولی با توجه به شاخص‌های تعدیل اعلام شده، رشد مربوطه برابر ۳۲,۱۹ درصد است.

۸- میانگین رشد نرخ دلار آمریکا و حتی سکه منتشره توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سه‌ماهه سوم و چهارم به ترتیب ۸ و ۴ درصد رشد داشته است که با شاخص‌های کلی رشته‌ای اعلام شده برای رشته‌های مختلف به‌ویژه ابنیه که ۰,۲- و ۰,۸-، راه و باند ۰,۴ و ۳,۱، آبیاری و

زهکشی ۰,۷ و ۳,۳ و سدسازی ۰,۴ و ۳,۶ درصد اعلام شده به‌ویژه در مورد سه‌ماهه سوم و برای فهرست‌بهای ابنیه در مورد هردو سه‌ماهه، در مغایرت است. اصولاً بر اساس سوابق موجود تغییر قیمت این عوامل تاثیر مستقیم در نرخ عوامل به‌ویژه کالا و خدمات دارد.

۹- نرخ رشد کرایه ماشین‌آلات با توجه به نرخ‌های موجود و پرداخت‌های انجام‌شده حداقل نصف میزان واقعی در محاسبات تعدیل لحاظ شده است.
۱۰- با توجه به افزایش ۵۷ درصدی دستمزد و افزایش قیمت کالاهای اساسی در سال جدید، نگرانی شرکت‌های شاغل در اجرای طرح‌های عمرانی کشور آن است که، اگر عملکرد انجام‌شده در خصوص اعلام شاخص‌های سه‌ماهه سوم و چهارم سال ۱۴۰۰، برای اعلام شاخص‌های سال ۱۴۰۱ نیز مبنا باشد، عملاً ممکن است بخش عمده‌ای از پروژه‌ها با توقف و کندی در کار روبرو گردند که می‌بایستی توسط مسئولین رفع نگرانی صورت گیرد.
۱۱- شاخص‌های تعدیل هر دوره به جای آنکه در پایان هر سه ماهه اعلام شود، برای دو دوره و در پایان دور سوم اعلام می‌شود، به عبارت دیگر به طور متوسط ۶ ماه دیرتر و حداقل ۲ ماه هم پرداخت آن به طول می‌انجامد که به ویژه در سال‌های اخیر و با میزان تورم غیر متعارف در عمل ضرر وارده به پیمانکاران بیشتر می‌شود.

۱۲- عدم اعلام شاخص‌هایی که انطباق درستی با شرایط کاری و اقتصادی و تورمی کشور داشته باشد بی‌شک تطویل پروژه‌ها را در پی خواهد داشت که این مسأله می‌تواند باعث گردد عملاً دولت بزرگ‌ترین متضرر این رویه باشد و بعضاً ناچار باشد با پرداخت هزینه‌های بیشتری در آینده، کارها را به سرانجام برساند یا با پروژه‌های ناتمام بیشتری روبرو گردد.

لازم به ذکر است شروع پروژه‌های ضرور و غیر ضرور، حجم بالای کار در دست اقدام، عدم تناسب و کمی بودجه‌های تخصیص یافته سالیانه از طرف دولت سبب شده است که مدت اجرای پروژه افزایش یابد و با تورم افسار گسیخته موجود در کشور، مبلغ تعدیل در هر کارکرد چند برابر صورت کارکرد دوره نظیر پیمانکار شود.

۱۳- زمانی که بهای قیر، سیمان، میلگرد و سایر عوامل در طی ۳ سال گذشته، چند برابر قیمت پیمان‌های اولیه می‌شود، ادامه کار نیاز به محاسبه و اعلام تعدیل در زمان‌های کوتاه‌تری دارد که با گذشت بیش از ۴۹ روز شاخص‌های علی‌الحسابی برای سه ماهه اول سال ۱۴۰۱ اعلام نشده است.

۱۴- این مسأله می‌تواند ادامه حیات و فعالیت‌های شرکت‌های پیمانکاری کشور را به شدت تهدید نماید. لازم به ذکر است پیمانکاران به دلیل لزوم پرداخت دستمزدها، خرید مصالح، لوازم یدکی، سوخت، روغن آلات، هزینه غذای کارگران و... که به صورت نقدی انجام می‌شود، کلیه هزینه اجرای پروژه را با قرض از بانک و بازار آزاد همزمان با اجرای کار می‌پردازند.

با عنایت به مطالب فوق، شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور از دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی درخواست نموده است موضوع با رعایت مواد ۲ و ۳ قانون بهبود محیط کسب و کار مورد بررسی دقیق‌تر قرار گیرد.

دستور جلسه شماره (۲)

عنوان: پیشنهاد تمدید بخشنامه شماره ۹۹/۵۶۶۵۳۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۳ تحت عنوان دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل

مرجع طرح موضوع: شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مازندران و شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی و حرفه‌ای

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۱/۰۵/۱۸

تعداد صفحات دستور جلسه: ۲ صفحه

شرح موضوع:

بند (ه) از ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان، تعدیل نرخ پیمان را به شرایط اختصاصی واگذار کرده است؛ این به آن معناست که پیش بینی این شرط به توافق و اراده طرفین قرارداد واگذار شده است و خاستگاه تعدیل در قراردادهای پیمانکاری توافق و خواست و اراده مشترک طرفین (تعدیل قراردادی) است. به عبارت دیگر، همان اراده‌هایی که می‌توانند قراردادی را منعقد کنند، می‌توانند در همان زمان انعقاد قرارداد با پیش بینی تغییرات احتمالی مثل نوسانات در قیمت‌ها که عمدتاً به صورت کاهش ارزش پول یا تورم، نوسان‌های بازار ارز، خود را نشان می‌دهد، شروط موردنظر خود از جمله شرط تعدیل را ضمن قرارداد تنظیم کنند تا در صورت چنین مشکلاتی هم تعادل اقتصادی در قرارداد و هم وضعیت زیان‌دیده تأمین گردد؛ لیکن اگر در برخی از قراردادها در بند (ه) ماده ۲۹ شرایط خصوصی پیمان، تعدیل یا مابه‌التفاوت تعلق نگرفته باشد، این قراردادها با وجود شرایط دیگری مشمول دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل ابلاغی سازمان برنامه و بودجه می‌شوند. در این خصوص سازمان برنامه و بودجه با حسن نیت و برای حمایت از پیمانکاران و تشکل‌های مهندسی و همچنین تسریع در تکمیل طرح‌های عمرانی، بخشنامه شماره ۹۹/۵۶۶۵۳۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۳ را با موضوع نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل، ابلاغ نمود که این آخرین دستورالعمل در این خصوص بوده است. در این ارتباط شرایط شمول به شرح ذیل است:

۱. موضوع پیمان، طرح‌ها و پروژه‌های مربوط به مدیریت، پدیدآوری و بهره‌برداری از طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری باشد.
 ۲. دستگاه‌های موضوع ماده ۲۲۲ قانون پنجم توسعه و همچنین سایر اشخاص حقوقی که تمام یا قسمتی از اعتبارات آن‌ها از محل وجوه عمومی (ماده ۱۳ قانون محاسبات عمومی کشور) تأمین می‌گردد؛ در مصرف اعتبارات مذکور ملزم به رعایت این دستورالعمل می‌باشند. کلیه اشخاص حقوقی که جزء کارفرمایان مشمول این بند نمی‌باشند، در صورت ابلاغ مقام دارای اختیار، امکان استفاده از ضوابط این دستورالعمل را دارند.
 ۳. مبلغ پیمان، ریالی و یا ریالی - ارزی باشد. در صورتی که پیمان ریالی - ارزی باشد، صرفاً بخش ریالی پیمان مشمول استفاده از این دستورالعمل قرار دارد.

۴. پیمان فاقد هر گونه تعدیل نرخ و یا مابه‌التفاوت به جز مواد (۵، ۷، ۱۰) دستورالعمل باشد.

۵. آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار از تاریخ ۱۳۹۷/۰۴/۳۱ تا ۱۳۹۹/۰۳/۳۱ باشد.

همچنین طبق مواد ۱ و ۲ دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل، قراردادهای ذیل مشمول این دستورالعمل هستند:

۱. قراردادهای تأمین کالا و پیمانکاری (نظیر P، C، PC، DB، EPC، EP، تعمیر و نگهداری و بهره‌برداری) مرتبط با پروژه‌های حوزه نظام فنی و اجرایی کشور که منظور از پیمانکار در این دستورالعمل، پیمانکاران، تولیدکنندگان، سازندگان یا تأمین‌کنندگان مصالح و تجهیزات می‌باشد.
 ۲. قراردادهای خرید تجهیزات و یا مصالح (فاقد هر گونه عملیات نصب و اجرا) که برای پروژه‌های حوزه نظام فنی و اجرایی کشور منعقد شده‌اند؛ در

^۱ بند (ه) ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان: تعدیل نرخ پیمان طبق شرایط پیش بینی شده در شرایط خصوصی است.

صورتی که مدت آن (مدت اولیه و تمدید های مجاز) کمتر از ۳ ماه باشد، مشمول این دستورالعمل نمی‌شوند.
۳. قراردادهای مشاوره ای (از جمله قراردادهای پژوهشی) که تجهیزات موضوع قرارداد تحویل کارفرما می‌گردد، بخش تامین تجهیزات مشمول ضوابط این دستورالعمل خواهد بود.

لیکن در ارتباط با جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان های ریالی فاقد تعدیل در سال ۱۴۰۱ مشکلاتی به شرح ذیل ایجاد شده است:

- از سال ۹۹ تاکنون بخشنامه جدیدی جهت پیمان‌های فاقد تعدیل به منظور جبران آثار ناشی از افزایش نرخ ارز صادر نشده است و در نتیجه دستورالعمل شماره ۹۹/۵۶۶۵۳۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۳ برای پیمان های سال ۱۴۰۰، تمدید و بروزرسانی نشده است.
- علیرغم اینکه قراردادهای مهندسی، مهندسان مشاور در قالب قراردادهای مطالعاتی و با مشارکت در پیمان های EP و EPC به نحوه فراگیری بدون تعدیل و ریالی تعریف شده اند و با جهش چشمگیر هزینه‌های دستمزدی و بالاسری مواجه هستند، مشمول این دستورالعمل نیستند و ادامه فعالیت برای اینگونه شرکت‌ها ناممکن شده است .

با عنایت به مطالب فوق شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مازندران و شورای هماهنگی تشکل های مهندسی، صنفی و حرفه ای کشور از دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی درخواست نموده اند تا پیشنهاد تمدید بخشنامه شماره ۹۹/۵۶۶۵۳۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۳ تحت عنوان دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل توسط سازمان برنامه و بودجه کشور در دستور کار رسیدگی شورا قرار گیرد.

دستور جلسه شماره (۳)

عنوان: بررسی تعیین حق الزحمه خدمات نظارت موضوع بند (۱۲) بخشنامه شماره ۱۴۰۱/۱۹۰۱۱۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۲ سازمان برنامه و بودجه

مرجع طرح موضوع: شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۱/۰۵/۱۸

تعداد صفحات دستور جلسه: ۳ صفحه

شرح موضوع:

سازمان برنامه و بودجه برای تعیین هزینه خدمات نظارت مهندسان مشاور در پروژه‌های سه‌عاملی بخشنامه شماره ۱۴۰۱/۱۹۰۱۱۱ مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۲ را ابلاغ نمود تا در قراردادهایی که از تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۰۱ منعقد می‌شوند با رعایت این بخشنامه به‌مورد اجرا گذاشته شوند و در خصوص قراردادهایی که از تاریخ ۱۳۹۶/۰۴/۰۱ تا قبل از ۱۴۰۱/۰۱/۰۱ ضوابط بند (۹) و در خصوص قراردادهای منعقد شده قبل از تاریخ ۱۳۹۶/۰۴/۰۱ ضوابط بند (۱۲) ملاک عمل باشد. بند (۱۲) به شرح ذیل است:

۱۲- برای قراردادهایی که قبل از تاریخ ۹۶/۰۴/۰۱، به روش تعرفه و براساس «دستورالعمل نحوه انتخاب عوامل و تعیین حق‌الزحمه خدمات نظارت کارگاهی مشاوران»، به مهندس مشاور واگذار شده‌اند یا سایر قراردادهایی که مطابق با ضوابط ابلاغی مجاز به استفاده از دستورالعمل یادشده بوده‌اند، هزینه خدمات ارائه شده از تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۰۱ تا پایان سال ۱۴۰۱، بر اساس دستورالعمل پیوست بخشنامه شماره ۱۴۰۰/۹۹۳۴۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۴، با اعمال ضریب ۱/۳۸ در اعداد جدول ضمیمه شماره (۵) دستورالعمل نظارت کارگاهی و احتساب ضریب بالاسری (F₁)، ۲/۴ در پروژه‌های مشمول بیمه طرح‌های عمرانی و ۲/۷۷ در پروژه‌های مشمول بیمه طرح‌های غیر عمرانی، محاسبه و پرداخت می‌شود. همچنین در صورت افزایش حجم عملیات اجرایی و نیاز به افزایش تعداد عوامل نسبت به مقادیر پیش‌بینی شده در قرارداد، حداکثر تعداد عوامل نظارت کارگاهی در هر ماه برابر با حداکثر تعداد عوامل نظارت کارگاهی طی ماه‌های سال گذشته خواهد بود.

با توجه به اینکه از سال آینده، استفاده از ضریب ابلاغ شده در این بند صرفاً برای قراردادهای نظارت کارگاهی با پیشرفت پروژه بالای ۹۰ درصد، مجاز خواهد بود، لازم است تا دستگاه‌های اجرایی در اسرع وقت نسبت به تعیین تکلیف قراردادهای جاری اقدام نمایند.

لیکن به گفته فعالان بخش خصوصی در این بخش بند (۱۲) بخشنامه مغایر قوانین جاری کشور بوده و زیان‌های جبران‌ناپذیری به مهندسان مشاور و نیروهای متخصص ایشان وارد می‌کند که آثار چنین زیان‌های بر خلاف اهداف والای توسعه پایدار کشور خواهد بود.

۱. تعیین حقوق مبنا در سال ۱۴۰۱

تعیین حقوق مبنا در سال ۱۴۰۱ در توضیحات بند (۱۲) متن ابلاغیه سازمان برنامه و بودجه کشور، بنا بر دلایل به شرح زیر با قانون کار مغایرت داشته

و مشکلاتی به شرح زیر دارد:

• بر طبق بخشنامه شماره ۲۶۵۳۴۴ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در اجرای ماده (۴۱) قانون کار، مزد سال ۱۴۰۱ کارگران که در تعیین افزایش حقوق شاغلین در مهندسان مشاور نیز لازم الاجراست در اسفند ماه سال ۱۴۰۰، تعیین شده است. افزایش حقوق مبنای تعیین شده به میزان ۲۸٪، در بخشنامه ابلاغی سازمان برنامه و بودجه کشور، مغایر این قانون است و حقوق کمتری نسبت به مزد تعیین شده قانون کار، تعیین می کند.

• شعب سازمان تأمین اجتماعی در سراسر کشور بدون توجه به قراردادهای مهندسان مشاور با همکارانشان، با استفاده از نرم افزارهای سازمان تأمین اجتماعی و براساس بخشنامه تعیین مزد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، حق بیمه همکاران مهندسان مشاور را بطور خودکار محاسبه می کنند. به عبارت دیگر از ابتدای سال ۱۴۰۱، شعب سازمان تأمین اجتماعی حق بیمه مهندسان مشاور را براساس افزایش حقوق قانون کار مطالبه کرده است و بخشنامه ابلاغی آن سازمان در بخش پرداخت های حق بیمه که به شعب سازمان تأمین اجتماعی نیز به مهندسان مشاور زیان قابل توجه تحمیل می کند.

۲. ضریب بالاسری

در بند (۱۲) متن بخشنامه سازمان برنامه و بودجه کشور، کاهش ضریب بالاسری از ۲/۶۲ به ۲/۴ در پروژه های مشمول بیمه طرح عمرانی و کاهش ضریب بالاسری از ۳/۰۳ به ۲/۷۷ در پروژه های مشمول بیمه طرح های غیرعمرانی، بنا بر دلایل به شرح زیر تحمیل ضرر و زیان دیگری به مهندسان مشاور است:

• جامعه مهندسان مشاور ایران طی نامه های شماره ۹۲/۲۱۳۷ مورخ ۱۳۹۲/۴/۱۶ و ۹۳/۱۱۴۱ مورخ ۱۳۹۳/۱/۳۰ و گزارش های تحلیلی به سازمان برنامه و بودجه کشور، ضریب بالاسری را برای پروژه های مشمول بیمه طرح های عمرانی ۳ و برای پروژه های مشمول بیمه طرح های غیرعمرانی ۳/۵ محاسبه و پیشنهاد کرده است.

• از آن سال به بعد بنابر دلایل مختلف که مهمترین آنها در ادامه ارائه شده، هزینه های بالاسری بیشتری به مهندسان مشاور تحمیل شده است. الف - چندین سال است که دستگاه های اجرایی بخش قابل توجهی از حق الزحمه های مهندسان مشاور را بصورت اسناد خزانه اسلامی پرداخت می کنند. علیرغم اعمال ضرایب جبرانی مطابق قانون حفظ قدرت خرید، در حال حاضر فرآیند تنزیل این اسناد بین ۲۰٪ تا ۲۵٪ هزینه اضافی به مهندسان مشاور تحمیل می کند.

ب - از سال ۱۳۹۴ به بعد بر طبق تصویب نامه شماره ۵۰۶۵۹/۱۲۳۴۰۲/ت-۵ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲، مهندسان مشاور نیز موظف شده اند که برای انعقاد قرارداد، تضمین انجام تعهد ارائه کنند که این موضوع نیز هزینه های بالاسری مهندسان مشاور را افزایش داده است.

پ - عدم پرداخت حق الزحمه های مهندسان مشاور توسط دستگاه های اجرایی نیز باعث ایجاد مشکلات بسیار شدید ایشان با شعب سازمان تأمین اجتماعی گردیده و هزینه تأمین مالی مبالغ لیست بیمه مهندسان مشاور از بازار پول، هزینه های بالاسری هنگفتی را به مهندسان مشاور تحمیل کرده است.

ت - افزایش نرخ مسکن باعث افزایش بی سابقه اجاره دفاتر مهندسان مشاور شده است. همچنین افزایش نرخ تأسیسات شهری مانند برق، آب و حامل های انرژی نیز قابل توجه بوده است. از آنجائیکه افزایش هزینه های یاد شده با میزان افزایش حق الزحمه ها پوشش داده نشده است، این گروه از هزینه ها نیز، هزینه های بالاسری مهندسان مشاور را به شدت افزایش داده است.

ث - افزایش قیمت تجهیزات رایانه ای، مواد مصرفی کاربردی و چاپ و تکثیر در شرکت های مهندسان مشاور نیز هزینه های بالاسری مهندسان مشاور را بطور چشمگیری افزایش داده است.

با عنایت به مطالب فوق در اثر عدم رعایت قانون کار در تعیین حقوق عوامل نظارت و کاهش نادرست ضرایب بالاسری توسط آن سازمان، نتایج مخربی

به شرح زیر ایجاد شده است:

- الف - حقوق مبنای مهندسان سرناظر نسبت به افزایش قانونی آن بین ۱۳/۵٪ تا ۱۴/۷٪ کاهش یافته است .
- ب - حقوق مبنای مهندسان ناظر نسبت به افزایش قانونی آن بین ۱۴/۰٪ تا ۱۶/۰٪ کاهش یافته است .
- پ - حقوق مبنای مهندسان کمک ناظر نسبت به افزایش قانونی آن بین ۱۴/۹٪ تا ۱۶/۷٪ کاهش یافته است .
- ت - حقوق مبنای کارداناان فنی نسبت به افزایش قانونی آن بین ۱۵/۴٪ تا ۱۷/۳٪ کاهش یافته است .

از آنجائیکه بدلیل بحران اقتصادی کشور و تورم شدید، انتظار می رفت که با درک شرایط نامناسب مهندسان مشاور بخش خصوصی که در مرحله جدال برای ماندگاری تلاش می کنند، سازمان برنامه و بودجه کشور افزایش حق الزحمه های عوامل نظارت را نسبت به حداقل افزایش حقوق قانون کار ، بیشتر اعلام کنند ، اقدام آن سازمان در کاهش حقوق عوامل نظارت کارگاهی غیرقانونی ، ناعادلانه و غیرمنصفانه است . لذا شورای هماهنگی تشکل های مهندسی، صنفی و حرفه ای کشور از دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی درخواست نموده است تا بررسی این موضوع در دستور کار رسیدگی شورا قرار گیرد.